

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV. Telefon št. 2552. Ljubljana, v torek, 19. maja 1931. Telefon št. 2552. Štev. 56.

Institucija trgovine je socijalno koristna.

Z mnogih strani, zlasti s strani levičarskih ekonomistov se odreka trgovini vsaka važnost za narodno gospodarstvo, da celo še več, hoče se dokazati kako škodljiva je trgovina, ker povišuje cene blagu. Teoretično oni to tako logično dokazujejo, da se zdi, kakor bi bila njih trditve pravilna. Smatrajo, da je najbolj racionalni sistem v izmenjavi dobrin neposredni stik med producenti in konzumenti.

Proti tej tezi je napisal g. R. Vitković v »Trgovinskem glasniku« članek, v katerem pravi:

Ce bi bilo življenje in zlasti gospodarsko življenje tako enostavno in neodvisno, bi bili ti principi, katere propagirajo levičarski ekonomisti, v resnici upravičeni in umestni. Ko ponese kmetica v mesto nekoliko piščancev, bo poiskala in tudi našla konzumenta, ki jih bo kupil za svojo lastno porabo. — Toda če se kmetice združijo in samo ena izmed njih prinese na trg vse piščance ter na ta način da ostalim možnost, da se bavijo z drugimi posli, tedaj bo ona, ki je sprejela nase dolžnost mnogih svojih drugaric, imela veliko bolj komplicirano delo. Ona ne bo mogla prodati vse piščance eni sami gospodinjli. Če bo hotela dobro izpeljati svoj posel, se bo morala poslužiti cele male organizacije. In tako je nastala trgovina. Z napredovanjem in izpopolnjevanjem ekonomskega življenja so se ustvarile mnoge gospodarske oblike, za katere ni primitivno gospodarsko življenje niti znalo in niti ni čutilo potrebe do njih. Odrekati zasluge trgovini znači ponovno vrnitev v primitivno gospodarstvo, katero ni bolj ekonomsko in radi tega bolj koristno kakor je današnje, četudi so se vrinili gotovi številni členi v verigi izmenjave dobrin med konzumenti in producenti.

Gospodarsko življenje je živ organizem, kakor tudi vsak ostali živ organizem v naravi. Kakor umre vsak organ v vsakem naravnem organizmu takoj, ko postane odveč in nekoristen, o čemer bi mogel vsak anatom in biolog navesti številne primere, prav tako bo tudi sam po sebi izginil vsak gospodarski organ v momentu, ko bo postal nekoristen in škodljiv za družbo, pa tako tudi trgovina v vseh svojih oblikah. Toda danes je trgovina in bo tako ostala še dolgo časa, najracionalnejša oblika v izmenjavi dobrin in ona predstavlja najjačjo osnovo za čim večjo in intenzivnejšo proizvodnjo; ona je celo več — predpogoj. Brez trgovine bi vsako ekonomsko življenje zamrlo in hitro bi se vrnila najprimitivnejša gospodarska oblika, k čemur brez dvoma vodi neposredna zveza med producenti in konzumenti, če bi se ta posledno in z vsemi konsekvencami izvedla.

Tudi trgovina je spretnost, kakor vsaka obrt. Ni dovolj, da samo kupimo poceni in prodamo drago, pa bodi kjerkoli. Tudi tu, kakor sploh v življenju je njen najboljši regulator konkurenca. — Ona mora iskati najboljša in najcenejša vrela, ker je to predpogoj njenemu obstanku. Na ta način izvršuje blagodejni vpliv na narodovo blagostanje. Ona izvaja proizvodnjo gotovih proizvodov v onih krajih, kjer se ona more najcenejše in najboljše razviti, izkorišča pri tem pogoje naravnih elementov in na ta način zavestno ali podzavestno, to je vseeno, izvaja najbolj ekonomično racionalizacijo proizvodnje. Na ta način more dati vsak kraj iz sebe ono, kar more najboljše dati.

Pod vplivom teh levičarskih ekonomistov, so se razvile povsod in tudi pri

nas privilegirane konsumne zadruge. Njim se dajejo na račun legalne trgovine mnoge koncesije. One ne plačujejo davka in niti drugih dajatev in državna transportna sredstva prevažajo njih blago po mnogo bolj ugodnih pogojih, kakor za ostalo legalno trgovino. To ni s stališča nacionalne ekonomije, niti koristno in niti ne vodi do nikakih ugodnosti. Te na ta način ustanovljene privilegirane konsumne ustanove imajo svoje ostale režijske stroške v isti višini, kakor redna trgovina. Tudi one morajo vzdrževati in plačevati svoje uslužbenke. Četudi delajo neplačani državni uradniki, vključ temu tudi oni stanejo. Svoj dragocen čas morajo uporabljati za delo v teh zadrugah, mesto da bi opravljali svoje dolžnosti, za katere so plačani. Ekonomska korist teh zadrug, če natančno premislimo, ni prav nič koristna za naše ekonomsko življenje. Četudi dobijo njihovi člani kak predmet ceneje, kot v redni trgovini, to je le bolj dozdevnega značaja. Če le dodamo tej namišljeni koristi vse podpore, katere jim daje državni fiskus v formi oprostitve od plačevanja davkov in cenejšega transporta, pa vidimo, da tu ni nikakih ugodnosti. Pač pa je očita škoda za naš gospodarski razvoj podana. Te zadruge onemogočajo razvoj trgovine, katera je, kakor smo dognali, brez dvoma v veliko korist vsem državam na svetu in tudi naši. Ne smemo pozabiti, da so bogate samo one države, v katerih je razvita trgovina. Čim jačja je trgovina, tem večje je bogastvo. Ta resnica je tako očita, da je ni treba posebej dokazovati.

Eden izmed glavnih zakonov v naravi vsakega organizma in tudi v gospodarskem življenju je delitev dela. Če je ta delitev dela pravilno izvršena, če vsak njen organ pravilno deluje, samo tedaj bo močen in zdrav celi organizem. Samo na ta način je mogoče priti do potrebne harmonije vseh narodnih moči. Zakoni harmonije so pogoj obstanka narave in pogoj zdravja in napredka poedinca in vsake nacije.

A ta harmonija je mogoča samo tam, kjer vsak opravlja svoj posel, za katerega se je pripravil.

Iz navedenih razlogov, ki so ustaljene norme sodobnega življenja in iz dobro pojmovanih naših nacionalno-ekonomskih interesov je treba ukiniti čim prej vse konsumne zadruge in v prvem redu uradniške. Njih aktivne, v kolikor bi jih bilo, bi bilo treba dati njih penzijskemu fondu ali bolniškim blagajnam, kjer bi bile veliko boljše in koristne naložene, kakor pa v trgovini, katero izvršujejo ljudje, kateri se niso učili.

V kolikor pa člani teh konsumnih zadrug smatrajo, da niso zadostno zaščiteni s konkurenco med trgovci, katera je najsigurniji in najzanesljivejši regulativ cen na svetu, naj ustanove v vsakem kraju svoj odbor, kateri bo s poedinimi trgovci odločil z licitacijo višino režijskih stroškov za vsak važnejši predmet, katerega oni rabijo; na ta način bodo prišli do nižjih cen in boljše blaga, kakor ga imajo danes. Trgovci bi to radi sprejeli, ker bi poleg svojih režijskih stroškov mogli opravljati tudi ta posel, ne da bi jih bogve koliko povečali.

Dokler bodo vse te konsumne zadruge očita ovira pravilnemu razvoju našega gospodarskega življenja, ne da bi mu nudile kake koristi, vse dotlej pa je treba posvečati največjo pažnjo produktivnim zadrugam v vseh oblikah gospodarskega razvoja. Vsi naporji in vse žrtve, katere se napravijo v tem pogle-

Za skupno in močno gospodarsko zastopstvo Slovenije.

V raznih poročilih, ki smo jih prejeli in priobčili v zadnjem času o letnih občnih zborih trgovskih gremijev, so bile tudi resolucije, v katerih se povdarja potrebo ohranitve skupne zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Sloveniji. So to spontano podane resolucije, s katerimi so hoteli občni zbori dati duška svoji zahtevi po močnem zastopstvu gospodarskih interesov prav sedaj, ko je tako močno zastopstvo najbolj potrebno. Tudi v današnjem poročilu o občnem zboru v Slovenski Bistrici najdemo tako resolucijo. Mi sami smo prejeli od Društva sadnih trgovcev za Dravsko banovino v Mariboru, v katerem so včlanjeni naši izvozniki in trgovci s sadjem dopis, ki je bil poslan Zbornici za trgovino, obrt in industrijo in ki se glasi:

»Čitali smo list »Zanatlija« z dne 12. aprila 1931, ter z ogorčenjem zavračamo takšno razžaljivo pisavo na naše voditelje in na našo trgovsko, obrtno in industrijsko zbornico, kateri namen je tega lista naše strnjene vrste, zlasti trgovstva razpršili.

Podpisano Društvo sadnih trgov-

cev za Dravsko banovino v Mariboru se odločno zavzema za skupno zbornico za trgovino, obrt in industrijo, katero institucijo smo zaslužili in pridobili le v resnih in težavnih časih, katero bodemo znali in vedeli tudi braniti in bodemo celo zahtevali, da bode zbornica pridobila večje pravice in delokrog.

Damo popolno zaupanje vsem našim voditeljem, kateri so bili v tem listu neupravičeno napadeni.

Društvo sadnih trgovcev za Dravsko banovino v Mariboru. — Predsednik: Podpis.

Priobčujemo spontane izjave trgovskih organizacij, ki so najboljši odgovor na poskuse in mahinacije nekaterih eksponentov beogradske obrtne zbornice, da se v Sloveniji zanese razdor v gospodarske vrste. Razsodnost in trezna preudarnost preiskušanih voditeljev naših trgovskih organizacij, ki je izražena v teh sklepih, nam je ponoven dokaz, da gospodarski krogi globoko pojmujejo potrebo skupne fronte, potrebo sporazuma in skupnega nastopa, ki edino more voditi končno do uspeha.

»BREZ SANACIJE SREBRA NI KONCA DEPRESIJE.

Bivši kanadski min. predsednik Meighen izjavlja, da pomeni mednarodna ali vsebritanska konferenca za vpostavo srebrne vrednote ali vsaj za vpostavo gotovega razmerja do zlata bistven predpogoj za odstranitev svetovne gospodarske depresije. Utemeljuje svoje stališče s tem, da je srebro edina vrednotna kovina za več kot za polovico svetovnega prebivalstva. Če vemo, da je zgubilo srebro v teku petih let 40 odstotkov svoje vrednosti, moremo razumeti svetovnogospodarski pomen upostave srebrne vrednote. Meighen predlaga ustanovitev britanske vladne banke, ki kupuje srebro, pri čemer bi se relacija srebra do zlata morala fiksirati na bazi 20:1. Kanada more srebrni trg štiti s tem, da zamenja endolarske ali dvalarske papirne bankovce za srebrne novce. Sicer naj pa pride ves ta problem pred vsebritansko konferenco. — Ameriški senator King je predlagal stabilizacijo srebrnega tečaja na ta način, da priporočajo U. S. A. vpoštev prihajajočim državam določitev srebrne cene na 50 cents za 1 unco, za tako dolgo, da se snide od Mednarodne trgovske zbornice predlagana mednarodna konferenca. King je za to, da konference skličejo U. S. A. Razmerje srebra do zlata naj bo 20:1 (torej kot Meighen). Rešitev tega vprašanja bi pospeševala blagostanje in bi ojačila nakupno moč, zlasti Kitajske.

* * *

ZVIŠANJE UVOZNE CARINE NA OVES V LUKSEMBURGU.

Zvišanje uvozne carine na oves, ovseno moko in ovseno kašo v Belgiji je razširjeno tudi na Luksemburg.

du, bodo blagodejno uplivala na naš pravilni in zdrav gospodarski razvoj.

Mi tudi ne potrebujemo ničesar drugega, kot pravilno pojmovane in konsekventno izvedene organizacije ter da bomo tako med prvimi državami na svetu. Nihče od nas nima boljših pogojev za zdravo življenje.

IZVOZ VINA IZ JUGOSLAVIJE.

Vinski oddelek Privil. d. d. za izvoz agrarnih produktov je razpravljal preteldi četrtlet o dosedanjem svojem delovanju. Od lanskega decembra je bilo prodanih 28.000 hl vina v inozemstvo, največ iz Banata in iz Dalmacije. Prodajalo se je v Avstriji, Maroku, Franciji in v tranzitnem prometu tudi v Italiji. Za pospeševanje izvoza je bilo finančnemu ministrstvu predlagano, da se dovoli poraba vinskega destilata tudi za mešanje vina do 23 stopenj jakosti. Vinski oddelek je vplival na to, da je francoska vlada dovolila kontingent 100.000 hl vina po carinski postavki 55 frankov pri 1 hl. Francija se za jugoslovanska vina zelo zanima.

Tovarna za dušik d. d., Ruše. — Upravni svet tega podjetja je imel te dni bilančno sejo ter odobril družbene račune za preteklo leto. Bilanca izkazuje brutto-prebitok 12.573.595 dinarjev 77 par proti Din 13.183.631-35 v letu 1929. Po odpisih v znesku dinarjev 3.298.733-33 in po odštetu generalnih stroškov in davkov ostane prebitok od Din 2.133.116-38. Po sklepu upravnega sveta bo občnemu zboru predložen predlog, da se plača delničarjem 7 % na dividenda (Din 14'—) od delnice. Lanska dividenda je znašala 20 Din. Občni zbor se vrši 30. maja 1931. v Mariboru.

Posetnikom XI. ljubljanskega velesejma. Uprava ljubljanskega velesejma je izdala kakor prejšnja leta tudi letos permanentne legitimacije po Din 30'—. Taka legitimacija daje pravico do znižane voznine za polovično ceno. Legitimacije se dobe v vseh večjih krajih, lahko pa se naroče z dopisnico direktno pri velesejmskem uradu. Navodil, tiskanih v legitimaciji, se je treba točno držati. Zdrava in cenena stanovanja v hotelih in privatno so posetnikom zasigurana.

Mizarske mojstre opozarjamo, da bodo na letošnjem XI. velesejmu v Ljubljani razstavljeni tudi razni mizarski stroji mnogih večjih znamenitih tovarn.

Dunajsko finančno pismo.

Pretekli teden je bil popolnoma v znamenju pomožne akcije za Kreditni zavod. Težkoče tega zavoda so bile znane že dolgo, a nihče ni mislil, da se bo položaj tako hitro poostiril in so celo merodajni finančni krogi, ki so vendar zelo skeptični, govorili le o tem, da bo zavod moral dividendno skriti. Bajé celo člani upravnega sveta o resnosti položaja niso nič vedeli in je v zadnji seji predlagani oglas učinkoval manje kot bomba. Prvi dan po objavljenju oglasa je bilo dvignjenih pri zavodu okoli 70 milijonov šilingov vlog, drugi dan manj, a še zmeraj veliko. Okolnost, da je prišla pomoč od zvezne vlade in od Narodne banke tako hitro, je preprečila veliko nesrečo. Mislimo si lahko, kaj bi se bilo

zgodilo, če bi se tajnost pomožne akcije ne bila tako skrbno varovala in bi bile težkoče zavoda postale predčasno znane. Sedaj se je pomirjenje že povečalo in obstoja upanje, da bo delniška lastnina države in Narodne banke prišla kmalu zopet v zasebne roke. Kreditni zavod je prevažno orodje avstrijskega narodnega gospodarstva, da bi se ga pustilo na cedilu. Voditi se mora po zgolj trgovskih načelih in mora biti politika iz njega izločena; ne doma v Avstriji in ne v inozemstvu se ne sme ustvariti mnenje, da je postala banka sedaj državen zavod. Predpogoj za prehod delniške večine v druge roke je pa pač ta, da se mednarodna konjunktura zboljša.

Sedanje obrestne mere.

Po znižanju angleške obrestne mere so obrestne mere sedaj sledeče:

London	2½ %
Praga	4 %
Amsterdam	2½ %
Atene	9 %
Batavia (Java)	4½ %
Beograd	5½ %
Berlin	5 %
Bruselj	2½ %
Bukarešta	8 %
Budimpešta	5½ %
Kalkuta (Indija)	7 %
Koebenhavn (Danska)	3½ %
Danzig	5 %
Helsinki (Finska)	6 %
Kovno (Litva)	6 %
Lizbona	7½ %
Newyork	1½ %
Madrid	6 %
Oslo (Norveška)	4 %
Pariz	2 %
Pretoria (J. Afrika)	5 %
Reval (Estonska)	7 %
Riga (Latvija)	6 %
Rim	5½ %
Sofia	9 %
Stockholm	3 %
Zürich	2 %
Tokio	5-11 %
Dunaj	5 %
Varšava	7½ %
Dublín (Irska)	4 %

Kakor vidimo, ima najnižjo obrestno mero Zvezna rezervna banka v New-

yorku z 1½ %. Sledita Pariz in Zürich z 2 odstotka. 2½ odstotno obrestno mero imajo tri banke: London, Amsterdam in Bruselj, 3odstotno Stockholm, 3½odstotno Koebenhavn, 4odstotno Praga, Oslo in Dublin, 4½ odstotno Batavia, 5 odstotno Berlin, Danzig, Pretoria in Dunaj, nekaj nad 5odstotno (5-11) Tokio, 5½odstotno Beograd, Budimpešta in Rim, 6odstotno Helsinki, Kovno, Madrid in Riga, 7odstotno Kalkuta in Reval, 7½odstotno Lizbona in Varšava, 8odstotno Bukarešta in slednjič 9odstotno Atene in Sofia. Nekaterne banke imajo še zmeraj zelo visoko obrestno mero, od 6 do 9%. Beograd s svojimi 5½ % je bolj v vrsti bank z višjo obrestno mero; kajti od 31 naštetih bank ima 17 bank nižjo obrestno mero kot Beograd, 2 banki isto in 11 bank višjo. Nekako v sredi % v obrestna mera nekotniko pod 5 %

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži oblike, klobuke itd. Škrobi in svetlelika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Zvišanje carine na vino v Franciji.

Glasm objavave v francoskih službenih listih z dne 31. marca t. l. je stopil v veljavo zakon o zvišanju uvozne carine na vino in sicer na 84 frankov za hektoliter.

Uvozna carinska tarifa se je izpremenila, kakor kaže naslednja tabela:

1. Mošt in neprevreti ali prevreti sveži sok od grozdja, drugače nego z alkoholom pomirjen ali nepomirjen in pastereziran:

A. v sodih ali rezervoarnih vagonih:	Splošna tarifa v frankih	Minimalna tarifa v frankih
a) do 12 stopinj razvitega ali še ne razvitega alkohola od hektolitra tekočine	336	84
b) preko 12 stopinj: za prvih 12 stopinj od hektolitra tekočine	336	84
za vsako nadaljnjo stopinjo je carina enaka trošarini na alkohol;		

B. v steklenicah, vrših in navadnih sodih per 100 kg brutto

612	153
-----	-----

2. Vino (izvzemši desertno in slično), izključno le produkt vrenja svežega grozdja:

A. v sodih in rezervoarnih vagonih:		
a) do 12 stopinj od hektolitra tekočine	336	84
b) preko 12 stopinj za prvih 12 stopinj od hektolitra	336	84
za vsako stopinjo, odnosno del stopinje preko 12 od hektolitra, je carina enaka trošarini na alkohol;		
B. v steklenicah:		

a) vsebina približno 2 l per 100 kg (brutto teža manj 20%)	672	168
b) pod 2 l per 100 kg brutto teža manj 25%)	704	176
c) v steklenicah, vrših itd. per 100 kg brutto šampanjska vina	712	178
druga vina, izvzemši šampanjska	976	244

Ponudbe in poupraševanja

Trgovske zveze z Albanijo. Tvrdka Ismet Shabanagic, Durazzo, Albania, Hotel Splendid, želi prevzeti razna zastopstva naših tvrdk v Albaniji. Ponudbe je poslati tvrdki neposredno.

Ljubljanska borza

Tečaj 18. maja 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22-81
Berlin 1 M	13-515	13-545
Bruselj 1 belga	—	7-9032
Budimpešta 1 pengö	—	9-9071
Curih 100 fr.	1093-50	1096-50
Dunaj 1 šiling	7-9709	8-009
London 1 funt	275-89	276-69
Newyork 1 dolar	—	56-695
Pariz 100 fr.	221-29	223-29
Praga 100 kron	167-91	168-71
Trst 100 lir	296-30	298-30

Na letošnjem XI. pomladanskem velesejmu v Ljubljani od 30. maja do 8. junija bo zopet zastopano naše pohištevno mizarstvo v širšem obsegu. Pohištvni mizarji iz Ljubljane, St. Vida in Vižmarjev bodo imeli priliko pokazati svoje zmožnosti in napredovanje v izdelovanju pohištvnega mizarstva kakor: v raznih interieurih, oblikah arhitekture, tehniško konstruktivnem izdelovanju, kombiniranju lesa in lužila itd. Razstava bo nudila vsakemu možnost, da zadosti vsem svojim zahtevam na polju umetnosti in solidnosti, ker bo razstavljeno blago po kvaliteti prvovrstno, cene pa priznane vseskozi konkurenčne. Opozarja se torej, da vsak obiskovalec letošnjega ljubljanskega velesejma uporabi to priliko in si temeljito ogleda pohištevno razstavo v praviljono »E«.

Po svetu

Obtok bankoveev v Českoslovaški se giblje okoli 6200 milijonov Kč in je v zlatu in polnovrednih devizah krit z dobrimi 49 odstotki.

Sladkorno konvencijo v Bruslju so podpisali zastopniki sladkorne industrije iz Nemčije, Belgije, Ogrske, Kube, Jave in Českoslovaške.

Sovjetskoruske žarnice prodajajo Rusi v Poljski za 50 odstotkov ceneje kot domače ali inozemske tovarne, zlasti one iz Nemčije. Vidijo v tej prodaji nov ruski dumping na poljskih trgih.

Pogajanja za ustanovitev ogrsko-rumunske trgovske zbornice v Budimpešti in rumunsko-ogrsko trgovske zbornice v Bukarešti so prispela tako daleč, da bosta obe zbornici otvorjeni najbrž že v maju.

Znižanje mezd v Angliji se nadaljuje; sedaj beremo o znižanju pri Imperial Chemical Ind. in pri Courtauldovem koncernu.

Centralna banka v Chile je zvišala obrestno mero na 9 odstotkov; zvišanje obrestne mere se v sedanjem času nekam čudno sliši.

Poljske bombaževe predilnice bo vlada združila v prisilni kartel; kljub prizadevanju se ji doslej ni posrečilo privedi jih do sporazuma in bo zato posegla sedaj po drastičnem sredstvu prisilne kartelizacije.

Dohodki družbe Sueškega prekopa v preteklem letu so nesli 1089 milijonov frankov, stroški 374 milijonov, tako da preostane 715 milijonov frankov čistega dobička. Ni čudno, da se razne plovne družbe pritožujejo nad velikimi pristojbinami.

S sladkorno peso obdelana zemlja v Českoslovaški je letos napram lanski letu skržena za ca. 20 odstotkov.

Ceno bakra je znižal Mednarodni kartel na 9-55 cents, kar je najnižje stanje, odkar kartel obstoji.

Angleška banka je znižala obrestno mero od 3 na 2-5 odstotka, kar je najnižja njena obrestna mera po letu 1909.

Novo čslv. konverzjsko posojilo je določeno do višine 2532 milijonov Kč. Za jamstvo posojila je določen zakup tobačnega monopola.

Brezposelnost v Angliji je v zadnjem času nekoliko narastla; zadnja številkta govori o 2.530.000 brezposelnih.

Izvoz koles in motociklov iz Avstrije in Nemčije pada; lani v prvem četrtletju je eksportirala Avstrija 5091 koles in 576 motociklov, letos samo 1623 in 183, Nemčija lani 30.345 koles in 1824 motociklov, letos samo 11.337 in 1532.

Polyphonwerke v Nemčiji izplačujejo 12-odstotno dividendo; lani je bila 20-odstotna.

Mednarodni linolejski koncern bo znižal dividendo na 5 odstotkov, proti lanskim 15 odstotkom. Potrebni so bili izredni odpisi.

Nemška plovna družba Hansa priobčuje zelo neugodno poročilo in utemeljuje katastrofalni razvoj z indijskim bojkotom; tudi ni pričakovati v bližnjem času nobenega zboljšanja.

Delnice pivovarne Union v Ljubljani bodo kotirale od 18. t. m. dalje na borzi v Zagrebu; od 11. t. m. dalje kotira tam tudi albanski frank.

Prvi poizkus izvažanja jagnjet v Francijo je napravil neki beograjski trgovec, ki je nakupil jagnjeta v okolici Vršca in jih je dal tam zaklati.

Privil. d. d. za izvoz agrarnih produktov nakupuje v Vršcu vino; cena je sicer zelo nizka (Din 1-26), a pokupljena kvantiteta je velika. Gre v prvi vrsti za bela vina.

Naročila pri USA Steel Corporation padajo naprej in so bila na koncu aprila za več kot 10 odstotkov manjša kot na koncu lanskega aprila.

Ustanovitev sladkorne tovarne v Čurugu v Bački je zadela na težkoče, ker jugoslov. interesi nočejo prevzeti 25 odstotkov ali 17-5 milij. dinarjev glavnice, kakor zahteva to angleška finančna skupina. Pač pa beremo, da je gradba državne sladkorne tovarne v Skoplju zagotovljena in da so preddela v polnem teku.

Ceno bencina v Nemčiji bodo te dni ponovno zvišali in bo stal 1 liter bencina odslej naprej 29 pfenigov.

Konjunktura v Franciji.

To, kar imenujejo v Franciji »gospodarsko krizo« in kar ni bilo nič drugega kot prav majhen zastoj v konjunktornem dvigu, je menda že premagano. Izredno nizke številke brezposelnih padajo in je brezposelnih komaj 50.000. Večjih množin inozemskih delavcev sploh ni bilo treba odsloviti in je celo država morala pri svojih delih uporabiti zelo velik odstotek del inozemskih delavcev, tako na primer pri gradbi kolonialne razstave in celo pri vojaških utrdbenih delih na vzhodu Francije. Zboljšanju položaja na delovnem trgu odgovarja tudi poživljenje kupčije. Produkcija premoga raste, železnice javljajo naraščanje števila naloženih vagonov in brutodohodkov, gospodarski časopisi so polni poročil o občnih zbiorih, na katerih se določa zvišanje glavnice, obdržanje stare dividende ali celo zvišanje itd. Skoraj vsa poročila imajo izrazito optimističen temelj. Poživljenje je deloma tudi posledica pričetka velikih javnih del ter kolonij-skih posojil, ki znašajo več milijard frankov. Iz kolonij že prihajajo poročila o velikih melioracijskih delih, o pristaniških in železniških gradbah ter o novih industrijskih napravah.

Zdi se, da so se francoski kapitalisti sedaj nekoliko znebili strahu pred naložbo denarja v kolonialnih vrednotah. Pri tem traja likvidnost denarja dalje. Kratkoročni denar je na razpolago »skoraj zastoj«, dolgoročni krediti so precej pod vplivom politike. Jugoslovansko stabilizacijsko posojilo nam je znano, čehoslovaška je od svojega posojila v znesku 50 milijonov dolarjev dobila 30 milijonov v Franciji, z Rumunijo se je pred kratkim sklenila posojilna pogodba: na drugi strani pa nemška industrija ne more računati na dolgoročne francoske kredite in se po izjavljenju pomorskega dogovora tudi o poročanem italijanskem posojilu nič več ne sliši.

IZREDNI OBČNI ZBOR NARODNE BANKE.

V seji upravnega sveta Narodne banke Jugoslavije je bilo sklenjeno, da se skliče z dan 14. junija izredni občni zbor delničarjev. Posvetoval se bo o sledečih točkah:

1. Predlog glede dogovora med državo in Narodno banko.
 2. Predlog k zakonu o Narodni banki.
 3. Predlog k statutu Narodne banke.
- Po sedanjem pravilniku je potrebna prisotnost tretjine delnic, to je ca. 20.000 kosov. Zadnji rok za položitev delnic je 3. junij.

ODPOVED AVSTRIJSKO - ČESKO-SLOVAŠKE TRGOVSKE POGODBE.

Avstrijska vlada je odpovedala za dan 15. julija t. l. carinski del trgovske pogodbe s Českoslovaško, t. j. dodatni sporazum iz l. 1927. Tega dne preneha veljavnost pogodbenih carin s Českoslovaško. Vendar pa ostane v veljavi največja ugodnost v avstrijsko-čehoslovaškem trgovskem prometu, ker se nanjo odpoved ne nanaša. Predvidena je zaključitev nove trgovske pogodbe do 15. julija t. l. Pogajanja so že v teku.

ZUNANJA TRGOVINA NEMČIJE V PREMOGU IN ZELEZU.

Uvoz premoga v Nemčijo je znašal v prvem letošnjem četrtletju 2 mil. ton (lani 2.360.000 ton), izvoz 8.400.000 ton (9.530.000 ton). Uvoz železa in jekla je znašal 261.000 ton (363.000), izvoz 1.070.000 (1.450.000), uvoz strojev (brez električnih) 5568 ton (10.198), izvoz 140 tisoč ton (194.000). Povsod torej občuten padec.

Mlekarske stroje in orodje razstavijo na letošnjem XI. velesejmu v Ljubljani od 30. maja do 8. junija sledeče tvrdke: »Alfa« separator, Švedska-Stockholm, »Diabolo-Separator«, Berlin, »Baltic« separator, Danska-Kopenhagen, »Teutonia-Separator«, Frankfurt a. Oder.

Občni zbor gremija trgovcev v Slovenski Bistrici.

V četrtek 14. t. m. popoldne se je vršil v posebni sobi gostilne Walland v Slovenski Bistrici občni zbor gremija trgovcev, ki ga je otvoril in vodil gremijalni načelnik g. Franjo Kac. Po prečitani zapisnika zadnjega občnega zbora, ki je bil odobren, je načelnik g. Franjo Kac v svojem uvodnem nagovoru pozdravil zveznega tajnika g. J. Kaiserja in g. Vilko Weixla iz Maribora in podal nato izčrpno poročilo o delovanju gremija v preteklem letu. Gremij je sodeloval pri vseh akcijah, ki jih je podvzela Zveza trgovskih gremijev v zaščito trgovskih interesov. Tako je med drugim podal svojo izjavo k osnutku novega obrtnega zakona, in živahno podpiral akcijo Zveze za revizijo davčnega zakona. V svojem poročilu je orisal težko stanje slovenjbiškiškega trgovstva, ki sta ga povzročila velik padec cen agrarnih proizvodov in kriza v lesni trgovini. Slovenjbiškiška trgovina je v dokajšnji meri odvisna baš od blagostanja in kupne moči kmeta, ki pa je do skrajnosti padla. Težko bo prizadel trgovstvo tudi skupni davek na poslovnih promet. Poleg splošno slabega stanja pa mora trpeti trgovstvo tudi radi konkurence raznih konzumov in zadrug, ki ne plačujejo davkov in uživajo najrazličnejše ugodnosti.

Gremij je skrbel tudi, da se krošnjarenje ni preveč razširilo.

Iz gremijalne statistike posnemamo, da je štel gremij konec preteklega leta 114 članov, 39 pomočnikov in pomočnic ter 55 vajencev in vajenk.

Blagajniško poročilo, ki ga je podal tudi gremijalni načelnik, izkazuje v preteklem letu Din 15.413.13 dohodkov in Din 16.426.29 izdatkov. Primanjkljaj se je kril iz gremijalnega premoženja, ki znaša konec lanskega leta Din 22.285.47.

Računski preglednik g. Ivan Žuraj je poročal, da je knjige pregledal in ugotovil pravilnost izkazanih dohodkov in

izdatkov. Predlagal je načelniku kot računodajalcu odvezo.

Predlog g. Ivana Žuraja je bil soglasno sprejet.

Proračun za tekoče leto, ki ga je predložil g. gremijalni načelnik, predvideva 11.000 Din dohodkov in 15.500 Din izdatkov. Gremijalna doklada je ostala neizpremenjena.

Radi lažjega vodstva administrativnih poslov je občni zbor sklenil najeti proti določenemu mesečnemu honorarju tajnika.

Vodja trgovsko nadaljevalne šole g. Metlika je podal nato kratak pregled o trgovsko nadaljevalni šoli in njenem finančnem stanju. Šola je obiskovalo v šolskem letu 1930/31 18 učencev.

Vršile so se nato volitve gremijalnega načelnstva. Soglasno je bil izvoljen za načelnika g. Franjo Kac, za podnačelnika pa g. Ivan Žuraj, lesni trgovec v Slovenski Bistrici.

Načelnstvo obstoji iz gg.: Maček, Pečič, Sima, Šoštar, Kapelj in Vežjak; — namestniki gg.: Poljanec, Belcer in Kopač; delegati za zvezni občni zbor gg.: Kac, Šifrer, Drogenik, Kavčič, Antončič; — računski preglednik gg.: I. Kac (Zgornja Bistrica) in Ratej. — V šolski odbor pa gg.: Kac, Žuraj, Sima, Škvarca, Maček in šolski vodja g. Metlika.

Pri »Slučajnostih« se je na predlog gremijalnega načelnika g. Franja Kaca soglasno sklenila resolucija, v kateri se izraža trgovstvo slovenjbiškiškega gremija za skupne zbornice z avtonomnimi odseki.

Sklenila se je nadalje odprava novoletnih daril, ter da se bo vršil prihodnji gremijalni občni zbor v kraju, ki ga bo določilo gremijalno načelnstvo.

Pod načelovanjem g. Franja Kaca dosega gremij lepe uspehe in stopa s spopolnjevanjem svoje notranje organizacije med najagilnejše naše stanovske organizacije. Želimo mu tudi v bodoče najlepših uspehov!

Kako se vlagajo tožbe pri upravnem sodišču.

Važne informacije za naše organizacije in za vsakega gospodarja.

III.

Predvsem je z ozirom na vsebino tožbe, ki navaja zgolj okolnosti, ki bi prišle le za ocenitev vpoštev, že vnaprej ugotoviti, da upravno sodišče ni upravno oblastvo (nekakšen višji davčni odbor), kateremu bi pristojalo, da preizkuša ocenjevanje davčnega ali reklamacijskega odbora in ki bi zamogo nadalje tudi odmerno osnovo in dosledno tudi višino davka spreminjati (ga znižati, zvišati, ali popolnoma izbrisati).

Upravno sodišče sodi nasprotno po čl. 15. upravnosodnega zakona z dne 17. maja 1922 Službene Novine br. 111 o administrativnem sporu, ki nastane med poedincem na eni in upravnim oblastvom na drugi strani, kadar je akt upravnega oblastva kršil pravico ali v zakonu osnovan neposredni interes tožiteljev. Tožiti se sme po čl. 23 omenjenega zakona: 1. da ni upravno oblastvo v svojem aktu nikakor uporabilo ali da ni pravilno uporabilo zakona ali zakonite uredbe, in 2. da v postopku, ki se je vršil, ni upoštevalo predpisov postopka. Administrativni akt je pa treba dalje izpodbijati s konkretnimi navedbami v obliki tožbenih točk v smislu čl. 22. omenjenega zakona. Takih tožbenih točk pa tožba ne navaja niti glede nepravilne uporabe zakona niti glede nepravilnosti postopanja. Stranka sicer v splošnem graja nepravilnost postopanja, ne označi pa v tožbi nikjer, v katerem pogledu se je postopalo formalno nepravilno, odnosno kateri formalni predpisi zakona o neposrednih davkih so se po davčnem oblastvu kršili. Nasprotno napadajo navedbe tožeče stranke v tožbi odločbo le glede višine odmerjenega davka iz razlogov, ki upljujejo na ocenjevanje, kar pa je stvar zgolj le davčnih odborov, odčim upravno sodišče v stvareh prostega preudarja, kakor je brezdvomno tudi ocenitev po čl. 57 zakona o neposrednih davkih davčnega odbora, po čl. 19—3 upravnosodnega zakona ne more pretresati pravilnosti in primernosti uspeha ocenit-

ve. Stranka je imela glasom dejanskega stanja tudi priložnost, da je podala podatke, ki jih je navedla v tožbi, že pred reklamacijskim odborom, ona pa ni dala na pritožbo državnega zastopnika nobenih svojih nasprotnih razlogov, tako da teh podatkov reklamacijski odbor pri svojem sklepanju ni mogel uporabljati, dočim jih upravno sodišče iz prej navedenih razlogov ne more upoštevati. Tudi predloga, da se zaslišijo priče, upravno sodišče ne more upoštevati, ker je to novota, ki ni bila predlagana v teku administrativnega postopanja, ki se je končalo z odločbo reklamacijskega odbora, in ker zamore upravno sodišče razsojati v smislu čl. 25. upravnosodnega zakona le na podstavi činjenic, ki jih je ugotovilo upravno oblastvo.

Iz navedenih razlogov je bilo tožbo kot nedopustno oziroma neosnovano zavrniti.

NOVA RUSKA VŽIGALICNA OFENZIVA V NEMČIJI.

Uvoz ruskih vžigalic v Nemčijo je lani v posledici vpeljave vžigalicnega monopola zelo padel, a se je sedaj zopet presenetljivo močno okrepil. V prvem četrtletju l. 1930 je bil uvoz s 7400 milijoni kosov rekorden in je padel v drugem četrtletju pod 12 milijonov. V tretjem četrtletju je zopet narasel na več kot 1000 milijonov kosov, je padel sicer v zadnjem lanskem četrtletju na 390 milijonov, a je dosegel v januarju 223 milijonov vžigalic in v februarju 6400 milijonov, torej skupaj nad 6600 milijonov vžigalic, več kot petkrat toliko kot v prvih dveh lanskih mesecih.

Vsak smotren gospodar čita »Trgovski list«!

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najboljše tudi samemu sebi!

Francoski načrt o gospodarski organizaciji Evrope.

Gospodarski načrt Francije je sedaj bolj natančno znan. V bistvu predlagajo Francozi sledeče:

1. Državno organiziran nakup žita v prid jugovzhodnim agrarnim državam.
2. Prednostno carino za uvoz žita iz teh držav.
3. Mednarodni Agrarnokreditni zavod, ki naj financira evropsko poljedelstvo.
4. Splošno pocenitev produkcijskih in obratovnih kreditov tako v evropskih industrijskih državah samih kot v prejemnih državah.
5. Ustanovitev mednarodnih industrijskih kartelov, v svrhu, da si evropske industrije ne konkurirajo med seboj, temveč da svojo produkcijo in svojo prodajo kontingentirajo.

Angleški listi dopolnjujejo te točke in govoriyo še o prednostni carini za industrijske produkte Avstrije in Češkoslovaške v gospodarski enoti, ki jo tvorijo dežele Male antante skupaj z Ogrsko, ter da Kreditni zavod financira tudi industrijski državi Avstrijo in Češkoslovaško. Gre torej za **gospodarsko donavsko federacijo**, kateri se priključi še Poljska.

Vobče prav dobro informirani ženevski dopisnik »Daily Telegraph« a trdi, da je Mala antanta za francoski načrt popolnoma pridobljena ter sta se zlasti kralja Aleksander in Karel na svojem zadnjem sestanku izrekla za sprejem tega načrta.

Na drugi strani pa beremo, da sta tako nemška kot avstrijska vlada trdno odločeni, da na vsak način izvedeta Dunajski dogovor o carinski zvezi.

Italijansko-ruski odnošaji.

Italijanska trgovinska bilanca je že par let sem visoko pasivna; zato gleda Italija, kako bi uravnotežila svoj izvoz z uvozom. V to svrhu je že lani 2. avg. sklenila z Rusijo poseben sporazum, na podlagi katerega bo Italija izvozila v Rusijo za 200 milijonov lir blaga. Ta sporazum je potekel letos aprila, ko je Italija sklenila z Rusijo nov sporazum, zlasti pod vplivom lanske letne pasivnosti trg. bilance v iznosu 5.3 milijard lir. Na podlagi tega sporazuma se je kontingent blaga povečal na 350 mil. lir. Vsa naročila je treba izvršiti v 42 mesecih, pri naročilih ladij pa 25 mesecih. Italijanska država sama je prevzela garancijo za vsa naročila do 75 odstotkov vrednosti, med tem ko bodo italijanske banke dajale potrebni kredit po 8 odstotkov.

Rusija naj bi v Italiji predvsem kupila trgovske in bojne ladje, železniški material, stroje, električne reparate, avtomobile in traktorje, aeroplane, kemijske proizvode, umetna gnojila in žveplo. Italija pa bi dobila iz Rusije žito, premog, les, železno in manganovo rudo, zmrznjeno meso in druge poljedelske ter živinske proizvode.

Naravno je, da je s tem sporazumom zelo tangirano tudi naše gospodarstvo, kajti Italija bi dobivala iz Rusije baš one predmete, katere sedaj uvaža po veliki meri iz Jugoslavije. Če pomislimo, da se je uvoz iz Rusije v Italijo tekom petih let povečal za petkratno količino ter da ima ta trgovski sporazum tudi svojo politično tendenco, tedaj je jasno, da ne sme in ne more naša država preko njega, ne da bi prej podvzela korake v zaščito svojega lastnega gospodarstva in sigurnosti.

GOSPODARSKA POLITIKA ALBANIJE.

V skupščini v Tirani je izjavil alb. ministrski predsednik, da bo novi kabinet obdržal med drugim sledeče naloge: Javna dela, zlasti gradba novih in zboljšanje že obstoječih cest, odredbe za zaščito domače produkcije in domače trgovine, strogo izvajanje novega zakona o kontroli javnega finančnega poslovanja. Tehniške priprave za izvedbo agrarne reforme, ki jo je sklenila skupščina, so tik pred zaključkom. Agrarna banka bo pričela v kratkem poslovati, skupaj z agrarno reformo.

Pred Binkoštni za Binkošti

Oglašajte v »Jugoslovanu«,

ker

na ta način najdete nov trg in nove odjemalce in opozorite na svojo zalogo vse tiste, ki potrebujejo še marsikaj za Binkošti ali birmo. Binkoštna številka »Jugoslovana« bo izšla v veliki nakladi in jo bodo imeli tri dni v rokah tisočih naročnikov in čitateljev. Izkoristite to priliko v lastnem interesu!

Uprava »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4. Tel. št. 30-68.

XI. Ljubljanski velesejem.

Avtomobili bodo razstavljeni na letošnjem XI. velesejmu v Ljubljani od 30. maja do 8. junija v posebno velikem številu. Zasedeno je približno 1200 kv. metrov kritega prostora, na prostem pa bodo razstavljeni avtobusi, šašije in tovorni avtomobili. Avtomobilske in motociklistične razstave se udeležijo vse večje tvornice Anglije, Avstrije, Belgije, Češkoslovaške, Francije, Italije, Nemčije, Švice in Združenih držav ameriških. Zanimivo je, da priporoča Mednarodni urad avtomobilskih industrijalcev v Parizu svojim članom udeležbo na velesejmu v Ljubljani. Najnovejše tipe raznih kakovosti in cen omogočajo interesentu dober nakup voza, vsem drugim pa vpogled v najnovejše pridobitve na polju avtomobilske industrije.

Posebni tekstilni oddelek je namenjen na letošnjem XI. ljubljanskem vzorčnem velesejmu, ki se vrši od 30. maja do 8. junija v eni novozgrajenih razstavnih stavb, ki stoji ob levi strani avenije, ki vodi od glavnega vhoda proti paviljonu ČSR.

Tekstilne razstave se udeležijo skoraj vse večje in najuglednejše domače tekstilne tvornice. Razstavljeni bo bombaževina, različno barvano in tiskano bombaževo blago, belo blago, kmetško platno, hlačevina, bombaževe odeje itd., platno, laneno blago, platno za šotore, jadvovina, raznovrstno volneno blago, črtasti in tiskani žameti, pliš, pletenine (puloverji, jopice, damske obleke, kopalne obleke, nogavice, razne rute, šali, kravate, itd.), čipke, vezalke, elastika, vrvarski izdelki, konjske odeje in perilo.

Velesejem nudi vsem manufakturnim možnost podrobnega ogleda in primerjave vzorcev, solidno blago in tovarniške cene.

S sejsmsko legitimacijo, ki velja Din 30—, je upravičena polovična vožnja po železnici in parobrodih. Legitimacije se dobe pri denarnih zavodih, železniških postajah, trgovskih in obrtniških organizacijah, Putniku itd. Stanovanja so obiskovalcem preskrbljena.

Olajšave udeležencem XI. ljubljanskega velesejma od 30. maja do 8. junija 1931 v pomorskem prometu. Jadranska plovilna d. d. Sušak je dovolila udeležencem XI. ljubljanskega velesejma, ki se vrši od 30. maja do 8. junija, vozno olajšavo na ta način, da se vozijo v višjem razredu, plačajo pa ceno enega razreda nižje. Iste ugodnosti je priznala tudi Dubrovačka plovilna d. d. Brodarska A. D. »Boka« je dovolila 50-odstoten popust na vseh svojih parnikih. Povsod velja olajšava od 20. maja do 20. junija t. l.

Ljubiteljem cvetlic. Opozarjamo vse vrtnarje, obiskovalce velesejma in sploh vse ljubitelje cvetlic, da bo na XI. ljubljanskem velesejmu od 30. maja do 8. junija urejene v glavni aveniji lep cvetlični park, ki bo vseboval poleg najrazličnejših plemenitih cvetk tudi okoli 270 vrst vrtnic najrazličnejših barv. Med množico raznovrstnih razstavljenih predmetov iz vsakdanjega življenja bo ta kosček lepe narave blagodejno vplival na utrujeno oko, ki se bo ob pogledu nanj odpočilo.

Veletrgovina A. Šarabon v Ljubljani

prporoča

špecerijsko blago
več vrst žganja, moko
ter deželne pridelke —
kakor tudi raznovrstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom

Telefon 26-66

Ceniki na razpoložljivi

Predlog za rešitev agrarne krize.

V beograjskih listih je izšel članek g. dr. Paliča, našega poznanega agrarnega strokovnjaka, v katerem se bavi s vprašanjem današnje agrarne krize v naši državi. S tem vprašanjem se je sicer bavilo že precej strokovnjakov, toda vsi so gledali na vprašanje samo z agrarnega stališča in niso upoštevali drugih panog narodnega gospodarstva. Pisec pričujočega članka pa je snov obdelal z nekega širšega vidika.

Dr. Palič predvsem konstatira dejstvo, da je naše notranje stališče neorganizirano, vsled česar opažamo tako velike razlike v ceni produktov, zlasti žita. Te razlike nikakor ni mogoče opravičiti z različno visokimi proizvodnimi ali transportnimi stroški.

Pa tudi organizacija proizvodnje je zelo slaba. Razporediti bi bilo treba produkcijo posameznih predmetov tako, da bi ta bila čim rentabilnejša. Danes n. pr. uvažamo oljno semenje kot surovino, kljub temu, da so pri nas doma dani zadostni pogoji za njegovo produkcijo. Produciramo pa ga tam, kjer so proizvodni stroški tako visoki, da nikakor ne more produkt konkurirati z inozemskimi cenami. Kakor hitro bi pa povečali gospodarsko delavnost, bi s tem tudi povečali konsum. Za to pa je potrebno čim najožje sodelovanje z interesi poedinih gospodarskih panog.

Potrebno pa je tudi, da bi se poljedelci posluževali praktičnih izkušenj drugih držav; sem bi bilo šteti pred-

vsem karteliranjem. Baš sedaj, ko je naša mlinska industrija tako brezposelna, bi bil za to najugodnejši čas. Zato bi morali stopiti v medsebojne stike proizvajalci žita, mlinarji in banke.

Tudi zadrugištvo bi imelo od takih sindikatov korist, trgovina pa bi v bodoče lahko delala brez velikega rizika. Prav radi tega pa bi banke še lažje kot do sedaj dovoljevale kredit trgovini in mlinarstvu. Poljedelci sami pa bi svoje žito lahko prodajali po cenah, ki odgovarjajo svetovnim. Mlini bi proizvajali belo moko dražje kot do sedaj, črna pa ceneje. Kar bi bilo pa pri tem glavno: cene bi bile po celi državi enake, ker bi sindikati imeli monopol na vse mline v državi. Oni mlini pa, ki bi v sindikat ne hoteli vstopiti, bi nikakor ne mogli plačevati visokih cen žita in ne bi mogli prenašati rizika menjave višine cen. Z dobičkom sindikatov bi se pokrila razlika, ki bi nastala pri izvozu previška.

Sindikati pa bi dalje poboljšali tudi tehnično stran proizvodnje, upeljal v poljedelstvu moderne stroje in mlinska skladišča bi postala veliki mlini. Sindikat bi imel poseben zavod za proučevanje žitaric ter bi tvoril podlago za ustvaritev sindikatov tudi na druge produkte. Državi bi ne bilo več treba izgubljati denarja za umetno vzdrževanje cen doma.

Kar se izvozne trgovine tiče, bi si sindikat zagotovil najboljše inozemske trge ter preko tamošnjih svojih posredovalcev razpečeval domače blago. Tako bi v skupnosti dosegli to, česar sedaj ne moremo kot posamezniki.

Razstave sejmi

OTVORITEV MEDNARODNE HIGI-
JENSKE RAZSTAVE V DRESDENU.

Uspeh lanskoletne mednarodne higijenske razstave v Dresdenu je bil tako velik, da je bilo radi tega določeno, da se ta razstava letos ponovi. Z ozirom na neobičajno velik obseg razstave, posetniku kratkomalo ni dano, da bi se takoj v nji znašel in da bi si takoj mogel ogledati ono, kar je zanj najvažnejše. — Kakor lansko leto, tako je tudi letos največja atrakcija »Platz der Nationen«, katerega je projektiral profesor Kreis; v mnogoštevilnih prostorih tega oddelka so zastopane mnogobrojne države in internacionalne organizacije. Razvoj higijene v posameznih državah, napredek higijenskih ustanov po deželi, šolstvo, gospodarstvo in poljedelstvo, kopalšča in okrevališča, higi-

jena v delu in obrti, farmacevтика, vprašanje stanov in prehrane, sport, gimnastika in veliko število drugih stvari je tukaj prikazano na zelo zanimiv način, kakó se pojedine države trudijo propagirati pri ljudstvu napredek higijene, med tem ko vlade teh držav skrbijo, da bi s proučevanjem uplivalo na življenje poedincev v smislu higijene. — Izmed držav jugovzhodne Evrope so zastopane žalibog samo Jugoslavija, Čehoslovaška, Avstrija in Grčija. Romunija in Grčija, ki so bile lansko leto zastopane, letos žalibog manjkajo. Grška izložba, katero pripravlja atensko ministrstvo zdravja, ni bila še pri otvoritvi gotova. Nasprotno pa je jugoslovanska izložba, katero je uredil prof. Konstan Timović, že popolno-

ma urejena. K tej izložbi je priključen posebni oddelek za sport, za kar gre zasluga Mitteleuropa-Institutu. Prav tako je že urejena čehoslovaška izložba, v kateri nam je s slikami prikazana fizična in sportna kultura v zelo veliki meri in to zlasti v zvezi s propagando sportne izložbe v Pardubicah (31. maj — 4. oktobra 1931.) — Veliko pažnjo zasluži tudi avstrijska izložba, katera nam prikazuje pregled celokupnega socialnega zavarovanja v Avstriji: pokazana je delavnost delavske zbornice na Dunaju v delokrogu socialne higijene, kakor tudi socialnih zavarovalnih družb in akcije ter institucije, katere je podvzela delavska zbornica. — V splošnem lahko rečemo, da je ves ma-

terijal razstave, kateri je bil že lansko leto zelo bogat, letos postavljen v mnogih točkah do najnovejšega stanja znanosti. Razen tega so posamezni oddelki, kakor za statistiko, babjeverstvo in narkotična sredstva popolnoma novi.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija drž. železnic, gradbeni oddelek, v Ljubljani sprejema do 22. maja t. l. ponudbe glede dobave 100 tisoč kilogramov portland-cementa. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 29. maja t. l. ponudbe glede dobave 100 m svinčenih cevi, 50 kg žveplene kisline, 250 komadov jeklenih lopat, 25 komadov krampov, 150 plošč pločevine ter glede dobave 1 daljnogleda znamke »Zeiss«. — Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 4. junija t. l. ponudbe glede dobave 500 kg raznih krp in 700 kg bombaža za čiščenje strojev, 100 škatelj voščila za parkete, 300 kilogr. kamene soli, vrvice za merjenje, 3500 kg tračnikov in usnjatih jermen. — Direkcija drž. rudnika Bukinje sprejema do 5. junija t. l. ponudbe glede dobave 1 telefonskega aparata. — Dne 10. junija t. l. se bo vršila pri Intendanturi III. Pomorske Obalske komande v Kumboru (Boka Kotorska) ofertalna licitacija glede dobave 5000 kg usnja. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled. — Dne 8. junija t. l. se bo vršila pri Intendanturi Komande IV. armijske oblasti v Zagrebu licitacija glede dobave 5000 zabojev za dvopek. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji in vzorec pa pri isti komandi.)

Dobave. Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 3. junija t. l. ponudbe glede dobave 40.800 kg pšenične moke. — Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 10. junija t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg jedilnega olja, 5000 kg riza in 2500 kg kave. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 3. junija t. l. pri Komandi pomorskega arsenala v Tivtu glede dobave drv; dne 9. junija t. l. glede dobave vrvarskega materiala; dne 10. junija t. l. glede dobave barvarskega materiala (barve, laki) laneno olje, čopiči). — Dne 10. junija t. l. pri Komandi mornarice v Zemunu glede dobave jedilnega orođa, steklene in porcelanaste posode itd.) Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Priporočamo Vam

PUCH-KOLESA

ki so vedno priznано odlična! Dobe se po solidni ceni, tudi na obroke, le pri tvrdki

IGN. VOK LJUBLJANA
: KRANJ :
NOVO MESTO

GUSTAV PUC

d. z. o. z.

LJUBLJANA, TRŽAŠKA CESTA 9
nasproti tobačne tovarne

Stavbno Galanterijsko **kleparstvo**

Napeljava strelvodov po naj-novejšem sistemu

Jamstvo za solidno izvršitev

Oblastno koncesijonirana in-
stalacija vodovodov

Oddelek za strokovnjaško iz-
vršitev in popravilo vseh vrst
auto-blatnikov in hladilnikov

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna
ST-DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Vinocet

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z.
Ljubljana

nudi najfinejši in naj-
okusnejši namizni kis
iz pristnega vina. Teh-
nično in higijenično
najmoderneje urejena
kisarna v Jugoslaviji

Pisarna:
Ljubljana, Dunajska c. 1a, II. nadstr.
Zahtevajte ponudbo!

Trgovci! Oglašajte v "TRGOVSKEM LISTU"!

Knjige, časopise, račune, vizitke, memorande, kuverte, tabele, lepake, letake, naročilnice v blokkih s poljubnim številom listov, barvotiske, cenike kakor tudi vse druge tiskovine dobavlja hitro in po zmeranih cenah

TISKARNA MERKUR

Ljubljana, Gregorčičeva 23

Lastna
knjižo-
veznica